ICT

Persoonlijk Meesterschap Ouder Kind

Gerard Dümmer
TM - ICT
11-01-‘07

Marije Makkinje
532127
4E

Inhoudsopgave

Inleiding 3

Leervraag 5

Doelstelling 5

Theorie 6

Invoeringsplan 12

Producten 14

Evaluatie 14

Conclusie 16

Bronvermelding 18

Inleiding

Ik loop mijn eindstage op de KinderCampus, een ErvaringsGerichte school. Mijn thuisgroep is de bovenbouw, die bestaat uit 23 kinderen van gevarieerde leeftijd. Een ErvaringsGerichte school wil zeggen dat kinderen kennis opdoen d.m.v. ervaringen (de naam zegt het al). Dit betekent niet dat de kinderen telkens met hun handen bezig zijn of op onderzoek uit gaan, ze hebben ook een contract. In dit contract zijn vakken als rekenen, spelling en wereldoriëntatie, maar ook kunst en projectwerk opgenomen. Per dag staat er in het contract wat de kinderen aan deze vakken moeten doen. De tijd, plaats en samenwerking mogen de kinderen zelf bepalen. Ook het gebruik van materialen is zelf te bepalen. De school is verdeeld in verschillende ateliers, een rekenatelier, taalatelier, wereldatelier, kunstatelier, kookatelier, spelhoeken en buitenatelier. De kinderen zijn aan hun contractwerk bezig in het bijhorende atelier. Naast de vaste opdrachten is er ook genoeg ruimte om een eigen invulling van de dag te geven. Een aantal kinderen vullen al zelfs het eigen contract in, maar wel onder begeleiding van de leerkracht of gids, zoals deze op de KinderCampus wordt genoemd.

In de ateliers zijn altijd gidsen aanwezig waaraan de kinderen hulp kunnen vragen. Het gaat hier dan vooral om individuele hulp. Wel wordt de samenwerking tussen de kinderen gestimuleerd. Natuurlijk zijn er ook momenten waarbij de “thuisgroepen” bij elkaar komen. Dit gebeurt ’s ochtends in de kring, waar de gebeurtenissen van het weekend worden doorgenomen, de komende dag en specifieke gebeurtenissen. Het eten gebeurt in de thuisgroep, evenals de afsluitende kring aan het einde van de dag. Tijdens deze kring vertellen de kinderen wat ze die dag hebben gedaan, is er tijd voor een presentatie of een spel.

De leerkracht is naast gids ook observator. Dit speelt een belangrijke rol in de school. Alle leerkrachten observeren alle kinderen, aangezien ze allemaal door elkaar lopen. In een computerprogramma worden opvallende zaken vermeld door de leerkracht. De eigen leerkracht van de leerlingen kan deze zaken opnemen in het dossier en eventueel stappen ondernemen.
Ouders zijn ook heel belangrijk in de school. Zij helpen regelmatig in de ateliers, in de pauze of bijvoorbeeld in het kookatelier. De kinderen gaan dan namelijk zelf boodschappen doen voor hetgeen ze gaan koken. Een ouder gaat met deze kinderen naar de winkel en helpt ze bij het koken. Daarnaast worden de ouders bij de school betrokken voor bijvoorbeeld het vernieuwen van het schoolplein, maar ook tijdens de inloop in de ochtend, waar de ouder met zijn kind het gemaakte werk kan bekijken of kan helpen met een bepaald vak.

Wat betreft ICT zijn de kinderen verder dan dat ik op de meeste stagescholen heb gezien. De leerlingen typen hun werkstukken, opstellen etc. uit op de computer, maar ook zijn er de nodige educatieve programma's waar veel mee gewerkt wordt. Daarnaast kunnen de kinderen gewoon vrij het internet op. Het is de bedoeling dat er ook regelmatig workshops worden gegeven wat betreft ICT. Vorig jaar was dit zo, nu hebben ze er niemand voor. En laat ik nu net een aankomend leerkracht zijn die het gebruik van computers erg belangrijk vind in het onderwijs en ik wil graag stimuleren dat de leerlingen leren om de computer voor verschillende dingen in te zetten.

Leervraag

Het plan om met ICT aan de slag te gaan was er, maar omdat het een heel breed vakgebied is, was het nodig om het iets specifieker te gaan maken. Ik ben voor mijzelf gaan kijken welk programma een optie zou zijn om mee te gaan werken. *Word* kennen eigenlijk alle kinderen uit de bovenbouw groep al, dus dit viel al af. Met de rest van de programma's was de groep nog niet echt bekend en ik ben dus echt willekeurig iets gaan kiezen om te gebruiken voor TM. Ik ga namelijk sowieso aan de slag met ICT op deze school, maar dit vond ik te breed voor dit vak.
Er zijn een aantal dingen die ik erg belangrijk vind en ik vond dat die ook terug moesten komen in mijn uiteindelijke uitwerking (zie doelstellingen). Mijn uiteindelijke leervraag is daarom geworden:

Op welke manier kan ik de kinderen op een variërende manier kennis laten maken met PowerPoint als vakoverstijgend middel, waarbij coöperatief leren voorop staat?

Doelstelling

Er zijn verschillende doelstellingen die ik wil bereiken met mijn leervraag.

Hoofddoelstelling*: Ik wil met mijn leervraag vooral bereiken dat de leerlingen op een interactieve manier kennis maken met PowerPoint of hun kennis over dit programma verder uitbreiden. Omdat het op een interactieve manier gebeurt, moeten de leerlingen goed samenwerken om van elkaar te leren en tot een goed eindresultaat te komen.*

Buiten deze doelstelling om, zijn er nog meer dingen die ik ook hoop te bereiken:

- Ik wil enthousiasme opwekken bij de kinderen, zodat ze vaker PowerPoint in zullen gaan zetten als bijvoorbeeld presentatiemiddel.
- Ik wil ervoor zorgen dat ook de coaches en de gidsen enthousiast worden zodat ik ook hen mee krijg om ICT op de school verder uit te breiden.
- Ik houd er niet van om voor de klas te staan, maar ik ben wel een groot ict-fan. Op deze manier hoop ik het voor mijzelf ook allemaal weer leuk te maken. Ik heb nu iets waar ik echt voor kan gaan.

Mijn aanpak is geslaagd wanneer de kinderen vooral met plezier hebben meegedaan met de activiteit. Het proces is belangrijker dan het product, dat geldt ook bij kennisoverdracht. Natuurlijk wil ik graag dat de ICT competenties van de kinderen zich uitbreiden, maar dit is natuurlijk maar op een beperkt gebied. Dat is iets wat elke week, zelfs elke dag weer naar voren moet komen. Toch wil ik proberen om de competenties iets te vergroten, zodat ik deze

misschien (later) meer kan gebruiken en verder uit kan breiden. Ik vind ICT in het onderwijs gewoon heel belangrijk en wil stimuleren dat de leerlingen en leerkrachten dit ook meer gaan inzien. Want dit is echt nog niet het geval (ik denk ook dat dit komt doordat de leerkrachten zelf vrij weinig kunnen met de computer).

Theorie

Ik heb voor ik aan de slag ging met de uitvoering verschillende bronnen bekeken die met ICT te maken hebben, maar ook theorie passende bij coöperatief leren. Een aantal bronnen zijn verplicht en daarbij heb ik zelf nog enige aanvulling gezocht.

ICT op schoolniveau

Ik heb het rapport “Vier in Balans” gelezen en de daarbij behorende test gedaan. Uit het artikel blijkt dat ICT in het onderwijs wordt geaccepteerd maar nog lang niet (altijd) wordt geïntegreerd. Een grote groei van het gebruik van ICT in het onderwijs wordt verwacht, maar deze echte grote stijging blijft nog uit (volgens het rapport gemaakt in 2001).
Er zijn vier bouwstenen voor effectief en efficiënt gebruik van ICT in het onderwijs:

- ICT-infrastructuur
- Deskundigheid
- Visie en beleid
- Educatieve programmatuur

Om te weten hoe mijn school scoort op deze vier punten, heb ik de bijbehorende test gedaan (zie afbeelding 1). Hieruit bleek de school op twee punten (visie en beleid en educatieve programmatuur) te scoren als gevorderd. Dit klopt ook wel. De leerlingen zitten dagelijks achter de pc te oefenen op punten waar ze zwak in zijn (denk aan spelling en rekenen).
Wat betreft de ICT infrastructuur scoort de school al beginnend. Ook hier kan ik mij goed in vinden. Er zijn maar weinig leerkrachten die verstand van computers hebben. Een echtgenoot van één van de leerkrachten regelt de hele infrastructuur, maar hij heeft zelf ook gewoon een baan en is dus lang niet altijd beschikbaar.
Ook wat betreft de score van deskundigheid (oriënterend) klopt de uitslag. Er zijn maar weinig leerkrachten die echt met de computer om kunnen gaan. Ze weten een beetje hoe ze met het leerlingvolgsysteem om moeten gaan en met *Word*, maar daar houdt het eigenlijk ook wel mee op. Als er dan ook iets is, dan ben ik altijd degene die erbij wordt gehaald.

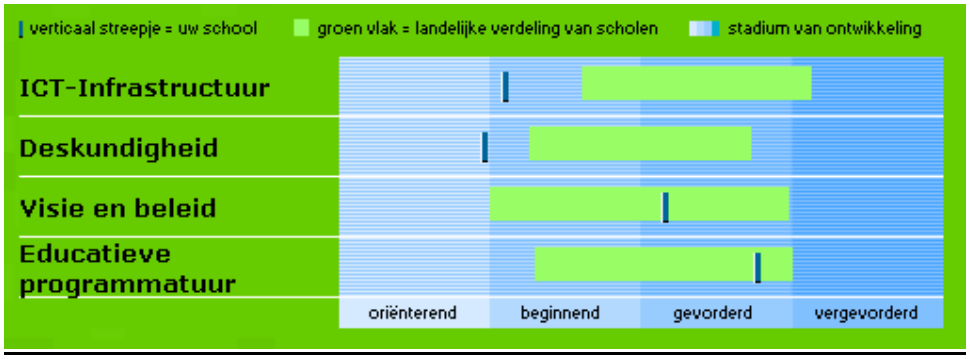

(Afbeelding 1. Score test "Vier in Balans")

ICT op leraarniveau:

Ook hier heb ik een test ingevuld, namelijk de ICT-Assessmenttool. De uitslag is te zien op afbeelding 2. Op zich scoor ik overal redelijk op, alleen wil ik het in de toekomst wel verder gaan ontwikkelen nog. Want op het gebied van ICT raak je nooit uitgeleerd.

Mijn belangrijkste aandachtspunten naar aanleiding van de test zijn:

- Ik weet welke lichaamshouding mijn leerlingen moeten aannemen als ze achter de computer werken.
- Ik weet hoe lang mijn leerlingen per dag in de klas achter de computer mogen werken.
- Ik weet welke educatieve programma's er voor mijn onderwijs beschikbaar zijn.
- Ik kan ICT inzetten zodat leerlingen gemotiveerd zijn om te leren.
- Ik kan leerlingen begeleiding geven bij educatieve oefenprogramma's.

Met de eerste drie verbeterpunten ben ik het eens, maar met de laatste twee absoluut niet. Waarschijnlijk heb ik hier ook niet echt laag op gescoord, maar misschien wel lager dan op de andere punten en vandaar dat deze punten bij de aandachtspunten zitten.

Verder blijkt uit de test dat ik onderwijs als constructie zie. Dit is voor een groot deel waar, ik ben wel van mening dat kinderen leren door zelf dingen te doen. Mijn visie is inderdaad die van een constructivist.

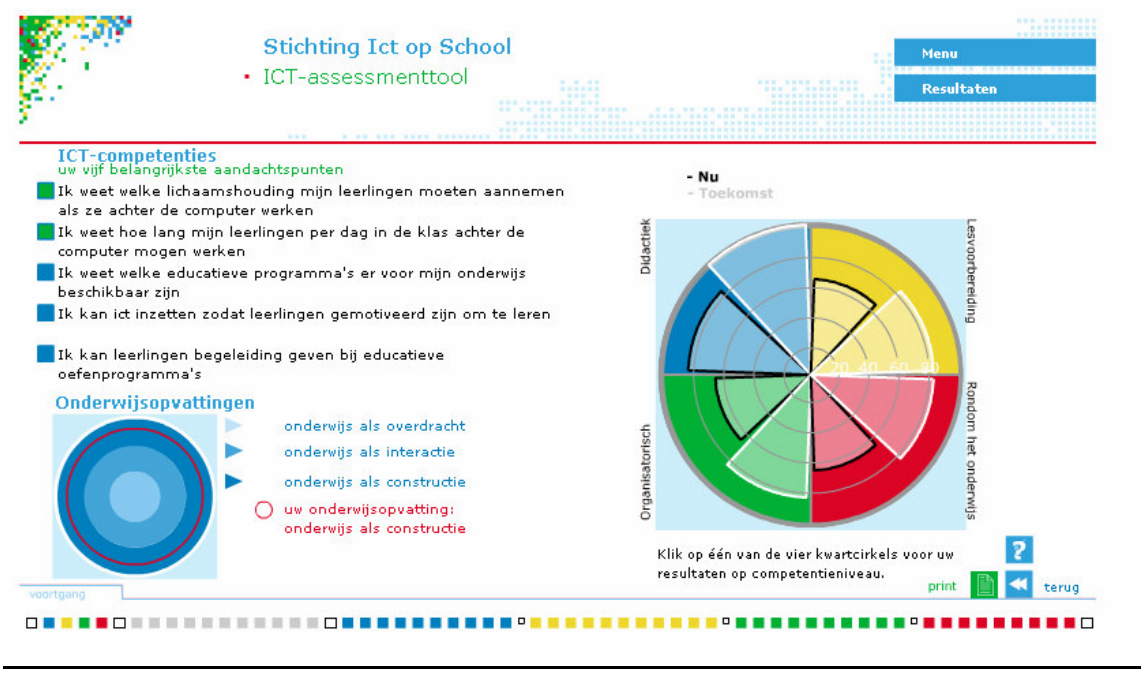

(Afbeelding 2. Score ICT-Assessmenttool)

ICT op leerling-niveau:

Voor ICT op leerling-niveau, ben ik drie lesuitwerkingen gaan bekijken waarbij gebruik is gemaakt van het diamantmodel. Omdat ik zelf de bovenbouw heb, ben ik ook gaan kijken naar lessen die hierop aansluiten:

- Ik ben een kunstenaar: Binnen deze les komen erg veel competenties uit het diamantmodel naar voren (zeven stuks). Daardoor wordt de les ook heel gevarieerd. Ik heb zelf ook geprobeerd om meerdere competenties terug te laten komen in mijn les. Verder is de les op meerdere gebieden vakoverstijgend, waardoor ook leerlingen die minder met de computer hebben het leuk blijven vinden.
- Muziek: Top of flop?: Een hele mooie les, omdat ik denk dat deze enorm goed aansluit bij de beleveniswereld van de leerlingen. Bovenbouwers zijn natuurlijk heel erg bezig met wat hip is en wat niet en als je daar een leerzame les van kan maken met gebruik van ICT is dat erg slim. Er zijn wat minder competenties terug te vinden dan in de vorige les, waarschijnlijk omdat het niet zo’n grote lessenserie is, maar iets voor een paar keer. Ook bij deze les wordt weer vakoverstijgend gewerkt.
- En eindwerkje maken: deze heb ik bekeken omdat het een beetje lijkt op wat ik met de leerlingen wil gaan doen. Vooral het punt samenwerking, omdat bij mij ook de leerlingen eerst als groep moeten gaan bedenken wat er nodig is, wie wat doet enz. Ook zie ik van het diamantmodel een aantal competenties terugkomen die ik ook in mijn les wil gaan verwerken.

Andere theorie

http://www.teamonderwijs.nl/download/actualiteit/Cooperatief_leren_-_artikel.pdf

[1]Coöperatief leren is een werkwijze om de kwaliteit van het onderwijs te vergroten. Aan coöperatief leren kan een aantal vaardigheden gekoppeld worden. Leerlingen kunnen van elkaar leren, niet alleen kennis maar ook vaardigheden. Leerlingen leren veel van voordoen, samendoen en nadoen (modelling). Leerlingen brengen hun gedachten onder woorden, leren argumenteren, passen hun 'waarheid' aan door nieuwe inzichten en verbindingen.
De vijf basiskenmerken:

- Positieve wederzijdse verantwoordelijkheid.
- Positieve wederzijdse verantwoordelijkheid.
- Directe interactie.
- Aandacht voor samenwerkingsvaardigheden.
- Evaluatie van het samenwerken.

Leren in vrijheid; Carl R. Rogers

In het boek wordt beschreven hoe de situatie in de onderwijswereld toen was. In het begin van het boek worden een aantal experimenten beschreven door leerkrachten die de leerlingen ineens heel veel vrijheid gaven. Hoe reageren zij hierop, welke uitwerking heeft het enz. In de rest van het boek wordt de visie van Carl Rogers beschreven wat betreft onderwijs:

[2]Over leren:

- Een mens heeft een natuurlijk vermogen tot leren.
- Als het leren de leerling bij zijn eigen doelstellingen helpt, gaat het makkelijk en is het zinvol.
- Kennis die een verandering in (de zelfwaarneming van) een mens of organisatie teweeg brengt, wordt vaak als een bedreiging ervaren en men heeft de neiging om zich hiertegen te verzetten.
- Lessen die een "bedreiging" vormen voor het ik, worden gemakkelijker opgenomen en verwerkt in een veilige omgeving (waar men zich op z'n gemak voelt).
- Wanneer een leerling zich veilig voelt, kunnen ervaringen in een andere vorm worden waargenomen en is het mogelijk om te leren.
- Zinvolle kennis is die, die men al doende leert.

---

[1] http://www.teamonderwijs.nl/download/actualiteit/Cooperatief_leren_-_artikel.pdf

[2] http://www.counselling.nl/coaching/visie.html

- Als een leerling op een verantwoorde manier deelneemt aan het leerproces, gaat het leren beter.
- Als iemand zijn gehele wezen bij het leren betrekt, dus intellect, gevoel en lichaam, dan is het veel duurzamer en diepgaander dan alleen leren met het denken.
- Onafhankelijkheid, creativiteit en zelfvertrouwen worden bevorderd, wanneer zelfkritiek en zelfbeoordeling van nature aanwezig zijn en de beoordeling door anderen van secundair belang is.
- De meest nuttige vorm van leren, is juist het leren van het leerproces zelf en het krijgen van een bereidheid tot evalueren en toepassen van het veranderingsproces.

Over de begeleiding:

- Het ligt in hoge mate aan de begeleider hoe de beginstemming van het groepservaren zal zijn.
- De begeleider helpt zowel de individuele doelstellingen in de klas als de meer algemene doelstellingen van de groep aan het licht brengen en verduidelijken.
- Het verlangen van de leerling om die doelstellingen te verwezenlijken die betekenis voor hem hebben, ziet de begeleider als de motiverende kracht achter zinvol leren en hij vertrouwt daar ook op.
- Hij tracht een zo groot mogelijke verscheidenheid aan hulpmiddelen voor het leren te ontwikkelen of verzamelen en zorgt ervoor dat ze gemakkelijk beschikbaar zijn.
- Hij beschouwt zichzelf als een flexibele hulpbron waar de groep gebruik van kan maken.
- In zijn reageren op uitingen in de groep accepteert hij zowel verstandelijke inhoud als geëmotioneerde houdingen en tracht hij aan elk aspect ongeveer die nadruk te geven die het voor het individu of groep heeft.
- Naarmate het accepterende klassenklimaat meer gevestigd raakt, kan de begeleider steeds meer deelnemer worden in het leerproces, lid van de groep, iemand die zijn individuele mening geeft net als ieder ander.
- Hij gaat voorop in het zich openstellen voor de groep - zowel zijn gevoelens als zijn gedachten - niet op een eisende of dwingende manier, maar gewoon persoonlijk mededeelzaam op een wijze die de leerlingen helemaal vrijlaat om er al dan niet gebruik van te maken.
- Tijdens het hele klassenervaren blijft hij scherp letten op uitingen die diepe of sterke gevoelens verraden.
- In zijn functioneren als begeleider tracht de leider inzicht te krijgen in zijn eigen beperkingen en tracht ze te verbeteren of te aanvaarden.

De Vrijheid van de Sudbury Valley School; Daniel Greenberg

De Sudbury Valley School is een school waar kinderen vrij zijn. Een school zonder lesroosters, zonder overhoringen, rapporten en klassen. Kinderen kiezen de hele dag zelf wat ze willen doen en leren. De school wordt bestuurd door volwassenen en kinderen samen.

De fundamenten van de school:

- Alle mensen zijn van nature nieuwsgierig
- Leren gaat gemakkelijk als mensen zelf het initiatief nemen
- Mensen die vrijgelaten worden zijn creatief en ontplooien hun talenten
- Door de leeftijdmix groeien alle leden van de groep
- Vrijheid is essentieel voor persoonlijke verantwoordelijkheid

De Sudbury Valley is opgericht in de VS in 1968. Als vijfendertig jaar werkt de school met veel succes. Leerlingen die van de school af komen zijn zeer gewild bij universiteiten en hogescholen, functioneren uitstekend in de maatschappij en zijn gewaardeerde, verantwoordelijke werknemers. Over de hele wereld groeit het aantal scholen in hoog tempo.

Het boek is een samenstelling van de meest inspirerende artikelen en publicaties. Het geeft een algeheel beeld van de school, vanuit verschillende invalshoeken.

ICT op school; doorkijkjes

Op deze site krijg je een beeld van hoe verschillende scholen aankijken tegen ict. Een aantal belangrijke punten voor ons werkconcept:

- Leerlingen publiceren eigen werk en zien dus meteen resultaat
- Leerlingen motiveren zichzelf
- Uitgaan van het kind
- Zelfstandig werken
- Vakoverstijgend
- Samenwerken

De volgende punten uit de theorie wil ik meenemen in mijn invoeringsplan:

- Het feit dat het initiatief bij de kinderen ligt. Zij kiezen wat ze doen, of ze het doen, hoe ze het doen, met wie ze het doen enz.
- Het feit dat kinderen de wereld waarin zij leven op een actieve manier ontdekken.
- Denken, doen en beleven gaan samen (ontdekkend leren).
- Het werken met ‘echte’ materialen.
- Aansluiten bij de beleveniswereld van de kinderen.

- Ieder kind naar eigen interesse, tempo en niveau laten werken.
- Door observeren bekijken wat de kinderen doen en wat ze geleerd hebben.
- Vakoverstijgend werken.
- Werken vanuit het (sociaal) constructivisme.
- Verantwoordelijk zijn voor het eigen proces.
- Zelfstandig aan de slag gaan.

De vijf basiskenmerken van coöperatief leren:

- Positieve wederzijdse verantwoordelijkheid.
- Positieve wederzijdse verantwoordelijkheid.
- Directe interactie.
- Aandacht voor samenwerkingsvaardigheden.
- Evaluatie van het samenwerken.

Invoeringsplan

Het is niet één activiteit die ik ga geven. Ik wil een paar kinderen waarvan ik weet dat zij een extra steuntje in de rug nodig hebben een opdracht geven en ik hoop op deze manier ook andere kinderen mee te krijgen. Het is namelijk vaak zo dat als leerlingen iets zien wat iemand anders doet, zij het zelf ook graag willen proberen.
Wel wil ik zorgen voor aanbod. De kinderen kunnen ook zelf ergens mee komen, maar voor de minder creatieve kinderen wil ik wel een keer in de kring voorbeelden laten zien, waar ze inspiratie uit kunnen putten. Bij mijn opzet heb ik gebruikt gemaakt van het Diamantmodel:

Leerprocesgerichte competenties:

- 1. De leerlingen kunnen functioneel samenwerken aan een opdracht waarbij zij ICT benutten. Dit is eigenlijk de competentie waar mijn leervraag en dus uitwerking vooral om draait. De leerlingen gaan kennis en vaardigheden opdoen wat betreft het programma PowerPoint.
- 2. De leerlingen kunnen met ondersteuning van ICT informatie multimediaal voorstellen.
- 3. De leerlingen kunnen zelfstandig leren in een door ICT ondersteunde leeromgeving.
- 4. De leerlingen kunnen informatie opzoeken, verwerken en bewaren met behulp van ICT.
- 7. De leerlingen kunnen met behulp van ICT zelfstandig een werkstuk creëren.

Instrumentele vaardigheden:

- 8. De leerlingen bezitten de nodige instrumentele kennis en vaardigheden om de ICT-apparatuur in relevante contexten te kunnen hanteren.

Sociaal-ethische competenties:

- 9. De leerlingen gebruiken ICT adequaat en gaan er op een verantwoordelijke wijze mee om.

De lessenserie komt er op neer dat ik de leerlingen elkaar het programma PowerPoint wil laten aanleren en ook veel door zelf te proberen.
Er zijn twee leerlingen die het programma kennen en deze leren het weer aan een paar anderen en op deze manier ontstaat een sneeuwbaleffect en aan het eind van de lessenserie kunnen (als het goed is) alle leerlingen met het programma overweg.
De eerste twee rondes wil ik de leerlingen op pad sturen met een digitale camera. Er staan voor het project steden en staten namelijk enkele uitstapjes gepland. Daarna wil ik de hele groep erbij betrekken (tenminste de leerlingen die willen) en de opdracht geven om ze een beeldverhaal te laten maken. Ik verdeel de klas in groepen en zorg dat er in iedere groep een “expert” zit die de rest van de groep weer leert hoe PowerPoint werkt.

Producten

Toegevoegd is een cd-rom met daarop de verschillende producten die de leerlingen hebben gemaakt. Ze zijn begonnen met presentaties over een bezoek aan het Archeon en Muiden en vervolgens zijn ze in groepjes beeldverhalen gaan maken.

Evaluatie

Ik heb een hele moeilijke groep. De leerlingen komen allemaal van andere scholen en hebben het daar niet gered en komen dan bij ons. Met als resultaat dat gedragsproblemen meer regel dan uitzondering zijn. Het zijn leerlingen die eigenlijk thuishoren in het speciaal onderwijs, maar daar willen ouders vaak niet aan. Met als resultaat dat ik een groep van 23 kinderen met extreme gedragsproblemen heb.

W. en F. zijn twee jongens die erg geïnteresseerd zijn in techniek en computers. Zij kunnen al werken met PowerPoint. W. is een jongen met PDD NOS, is op zijn oude school vreselijk gepest zodat hij zwaar depressief is en bij een psychiater loopt, onmiddellijk in de verdediging schiet als er iets gebeurt (vaak met het eerste voorwerp wat er maar in de buurt is) en hij is alleen 's ochtend op school want iedere middag heeft hij therapie.

F. is een heel onzekere jongen, zodra het hem teveel wordt in zijn hoofd, gaat hij helemaal door het lint, gaat hij ervandoor en valt er geen land meer mee te bezeilen. F. ligt wel goed in de groep, W. wat minder. Het was daarom mooi dat juist deze twee leerlingen het programma al kenden en eigenlijk dus de hele klas afhankelijk van hun zou worden! Zo begon mijn leervraag niet alleen met een didactische uitwerking maar ook met een pedagogische.

We waren bezig met een project over de Middeleeuwen. Omdat eerst een bezoek aan het Archeon op de planning stond, werd al snel besloten dat dat zou worden gebruikt voor de eerste oefenronde

PowerPoint. Ik heb zelf twee andere leerlingen (T. en S.) aangewezen om deel te nemen aan het eerste groepje. Dit omdat zij het op dit moment zwaar hebben op school en thuis en dus wel even een leuk verzetje konden gebruiken.
Toen ik even kort ging uitleggen wat de bedoeling was, doken ze alle vier al meteen achter de computer en gingen van alles uit proberen. Veel van hun kennis is dus ontstaan door het zelf ontdekken en dingen van elkaar zien en het dan ook willen leren. W. en F. vonden het eerst nog moeilijk om de anderen te helpen, ze deden het al snel gewoon zelf. De anderen gaven aan dat ze het op deze manier niet begrepen en toen werd het eerst voorgedaan en vervolgens moesten ze het zelf ook nog een keer doen. Nu begrepen ze wel wat de bedoeling was.

Er was al de hele week geoefend met PowerPoint voordat het echte werk begon: de foto's maken in het Archeon. Gewapend met twee digitale camera's ging het groepje op pad. De opdracht was om de PowerPoint zo in te vullen dat mensen die er niet waren geweest wel een beeld kregen van wat daar te zien was en wat ze geleerd hebben.

Het volgende uitstapje was naar Muiden. Hier ging het op dezelfde manier als naar het Archeon. Twee nieuwe leerlingen werden gekoppeld en weer werden er foto's gemaakt en werden er presentaties in elkaar gezet.
Omdat aan het eind van het project de leerlingen altijd kunnen presenteren wat ze gedaan hebben, heb ik met F. de beamer en het grote scherm tevoorschijn gehaald, zodat de leerlingen ook hun PowerPoints konden presenteren. De rest van de klas was erg enthousiast. Veel leerlingen hadden hun medeleerlingen al bezig gezien en kwamen bij mij vragen of ze dat ook mochten doen.

Sommige leerlingen gingen aan de andere kinderen die het al geleerd hadden vragen of ze konden helpen. Ze verzonnen dan gewoon zelf een onderwerp en gingen hier een PowerPoint van maken. Mijn mentrix vond het eerst wel leuk, maar omdat er een "PowerPointhype" ontstond en het andere werk als minder leuk werd ervaren was voor haar de lol er redelijk snel vanaf. Maar de kinderen vonden het allemaal geweldig en het enthousiasme nam alleen maar toe.

Nu zes kinderen het programma echt goed kenden, was het tijd om enkele voorbeelden van beeldverhalen te laten zien. Weer de beamer erbij gepakt en de kinderen vonden het erg leuk. Ik vroeg wie dit ook wilde maken en de hele klas stak zijn vinger op. Het was nu tijd om de zes kinderen op te splitsen en daar drie kinderen bij te zetten. Dit was nog een hele klus, want stop maar eens een leerling met autisme en ADHD bij elkaar enz.

Toen uiteindelijk de groepjes gemaakt waren, heb ik ze één voor één bij mij geroepen om

nog even kort te herhalen wat de bedoeling is en ze op weg te helpen. Het was erg leuk om te zien wat voor ideeën de verschillende groepjes hadden, allemaal erg variërend. De aankomende twee maanden staan nu in het teken van het maken van een verhaal, op zoek te gaan naar materialen of het zelf maken, het maken van de foto's enz. Opvallend vond ik dat juist de leerlingen waar je het niet van verwacht zich heel sociaal opstellen in een opdracht die ze leuk vinden.

Op wat kleine incidentjes na ging het samenwerken erg goed. Eén leerling kreeg een woedeaanval en lanceerde mijn digitale camera door de lucht met als gevolg een paar deuken en krassen en zo zijn er nog wel wat dingen gebeurd die erg typerend zijn voor deze groep. Een buitenstaander zou zijn ogen uitkijken, voor mij is het dagelijkse routine geworden. Ik heb geleerd om te genieten van de mooie momenten en zulke conflicten te accepteren.

Als afsluiting hebben we de beamer er weer bij gepakt en hebben we alle presentatie bekeken. Ineens zag ik in deze klas een hechte groep, die elkaar complimenteerde en klapte voor elkaars prestaties.

Conclusie

Voor deze opdracht voor het vakgebied ben ik met de kinderen aan de slag gegaan met het programma PowerPoint. De kinderen hebben heel erg veel vrijheid op de computer, maar werken vooral met Word, het internet en educatieve programma's. Ik denk dat dit vooral komt door het aanbod van de school, de andere leerkrachten zijn bij wijze van spreken al blij als ze de computer aan kunnen zetten. Omdat ik het wel heel erg leuk vind om met ICT te werken, is bij mijn sollicitatiegesprek afgesproken dat dit mijn vakgebied gaat worden.

Voor TM ben ik dit af gaan bakenen naar PowerPoint, omdat ik denk dat dit voor ieder kind een makkelijk te begrijpen programma is, ze er veel aan hebben en het programma erg veel mogelijkheden heeft op verschillende niveaus.
Omdat ik vond dat het samenwerken in de klas niet erg soepel verloopt (veel kinderen met gedragsproblemen), wilde ik ook het coöperatieve verwerken in de opdracht. Ook wilde ik vakoverstijgend gaan werken, aangezien niet iedere leerlingen ICT even leuk vindt en op deze manier verpak je het in een (voor hun) leuker pakketje. Mijn uiteindelijke leervraag is toen geworden:

Op welke manier kan ik de kinderen op een variërende manier kennis laten maken met PowerPoint als vakoverstijgend middel, waarbij coöperatief leren voorop staat?

Mijn opzet is een soort van sneeuwbaleffect geworden. Er waren twee leerlingen die het programma al kenden. Die hebben het aangeleerd aan weer vier andere kinderen. Toen kenden dus zes kinderen het programma. Vervolgens is de klas in zes groepen verdeeld voor het maken van een beeldverhaal en in iedere groep zat nu dus iemand die met PowerPoint kon werken en die het aan de rest van de groep moest leren. De leerlingen moesten dus wel samenwerken om tot het gewenste resultaat te komen.
Ik heb het op deze manier gedaan, omdat zo de kinderen ook echt van elkaar leren. Daar komt nog bij dat door het systeem waar de school mee werkt ik de kinderen als volledige groep maar heel weinig zie. Alleen op de kringmomenten zijn we samen, maar dan wordt er niet aan opdrachten gewerkt. Door de leervraag zo op te stellen, konden de kinderen volledig zelfstandig aan de slag gaan en hadden ze mijn hulp vrijwel niet nodig.
Dat PowerPoint eigenlijk al snel als vakoverstijgend middel wordt gebruikt, bleek al uit de eerste opdracht. De leerlingen gebruiken het als presentatiemiddel en ze koppelen het aan wereldoriëntatie. Als je kijkt naar het maken van een beeldverhaal, komen er ook verschillende vakgebieden naar voren. Denk bijvoorbeeld aan Nederlands en beeldende vorming.
Het is een leuk en effectief experiment geweest om op deze manier de kinderen iets aan te leren. Ik denk dat het niet alleen toe te passen is op ICT gebied, maar ik ben van mening dat kinderen beter van elkaar kunnen leren dan van een leerkracht.

Bronvermelding

http://www.ictopschool.net/onderzoek/publicaties/uitgaven/vierinbalans/document
http://www.ictopschool.net/snel/assessment
http://www.ond.vlaanderen.be/dvo/ICT/brochureBaO/indexbrochure.htm
http://www.ond.vlaanderen.be/dvo/ICT/brochureBaO/praktijkvboverzicht.htm
http://www.ond.vlaanderen.be/dvo/ICT/brochureBaO/praktijkvbaanvulling/indexaanvulling.htm
http://www.cps.nl/engine.php?Cmd=seepicture&P_site=589&P_self=5505&Random=820203274#search=%22cooperatief%20leren%22
http://www.teamonderwijs.nl/download/actualiteit/Cooperatief_leren__artikel.pdf#search=%22cooperatief%20leren%22
http://www.socsci.ru.nl/ped/owk/onderwijs/cursussen/io325/teksten/CoopLeren.htm
http://www.ictopschool.net/doorkijkjes/index.html

Rogers, C.R. (1973). Leren in vrijheid. *Vierde ongewijzigde druk. Haarlem: De Toorts.*

(2005). HNL; *Het nieuwe leren magazine*. Eenmalige uitgave van KPC groep. Meppel: Gierhoorn ten Brink.

Gerrits, J. (2004). *De school op de schop, het nieuwe leren*. 's Hertogenbosch: KPC Groep.

Wild, R. (1994). *In vrijheid leren: over de toepassing van alternatieve westerse opvoedingsideeën in een multiculturele samenleving*. Heemstede: Altamira.

Greenberg, D. e.t. (2003). *De Vrijheid van de Sudbury Valley School; vijfendertig jaar ervaringen en inzichten.* Tweede druk. Uitgeverij Astarte.